

Oddagrein

Nógvar útlenskar kanningar eru, sum vísa, at iløgur í mentan geva ovurstóran vinning. Hvør króna, sum verður lögð í mentanina kemur tíggjufalt aftur, fráflyting broytist til tilflyting, pengasterk ferðafólk standa uppi á hvørjum øðrum fyri at sleppa at brúka rúgvur av dollarum á plássum, sum hava brúkt pening til mentan.

Sjálv havi eg ofta víst til hesar kanningar og sama gera onnur javnan. Hetta gera vit helst, tí orðaskiftið um pengar til mentan er skrúvað soleiðis saman, at tú mást grundgeva fyri mentanarløgum – ikki tí tær eru neyðugar – men tí tær eru luksur. Tað krevjast køld tøl at sannføra um týðningin av mentanarløgum. Og av onkrari orsök hava vit funnið okkum í tí.

Sannleikin er eisini, at nógvar kanningar vísa, at "cool cash"-vinningurin av mentanini ikki altíð er so høgur, og at sambandið millum list og peningarligan vinning ikki er so einfalt, sum tú kundi ynkst tær. Tað er ikki altíð, at vit tíma at fara tann vegin, har mentanin fær bestu kor. Í hvussu so er ikki bara av teirri orsök.

Ikki veit eg, hvørjar kanningar eru rættast. Sum so ofta, liggur sannleikin helst mitt ímillum. Men eg vil fegin tala fyri, hvussu stóran týðning tað hevur at gera iløgur í mentan uttan at til ber at síggja, hvussu nógvar krónur síggjast aftur av samfelagsins vælvilja. Tí listin og mentanin geva okkum so ómetaliga nóg annað og meiri.

Vit skulu tora at snara kjakinum og ikki viðmerkna fortreytina, at tað altíð skulu neyv tøl á borðið. Vit eiga at krevja, at iløgur – stórar iløgur – verða gjørdar í mentan, at virðing, vitan og hugflog verður veitt mentanini, uttan at tøl skulu verða avgerandi grundgevingin.

Sambandið millum list og samfelag, millum listafólk og almenningin er ikki krónur og oyru. Sambandið er torskilt og kensluborið – á tremur við andsøgnum, undran, dátt-tilburðum, margfeldi og við stórum móguleikum, sum ikki ber til at seta tøl á.

Ein góð vinkona undirvísti í nøkur ár í utopi á lærda háskúlanum í Keypmannahavn. Hon segði, at har vóru altíð nøkur, sum ikki orkaðu at taka lut í skeiðnum, tí ein utopi var nakað sum ikki var til, nakað órøkkandi og veruleikafjart – tað var alt ov stríggið hjá sumum. Men júst tí haldi eg tað hevur týðning at arbeiða við utopi, tí í hugsaða heiminum mennast tankar og til ber at koma fram til okkurt nýskapandi. Okkurt týðningarmikið, sum ikki hevur verið til áður.

Tað hendir ikki, tá kjak um mentan gerst eitt kjak um krónur og oyru ella tá listin tódnar til nakað, sum kann mátast.

Inger Smærup Sørensen
ritstjóri

SAMRØÐA:

4

SPÆLIR SÆR VIÐ YRKI AT LÝSA MENNISKJU

6

BARNAMENTANARSÍÐAN - LOKAÐA LANDIÐ

8

ÁRSINS HOYMA

10

JEAN GENET

PLAKAT:

12

PLAKAT EFTIR LENU ANDERSSSEN

14

"ULL ER FØROYA GULL" – ELLA VAR TAÐ BINDINGIN?

UMMÆLI:

16

FIMM-FESTIVALURIN

18

EG SÍGGI TEG BETUR Í MYRKRI

20

HANSENS PAKKHÚS

22

Á BÓKASAVINUM